

GÖTEBORGS TINGSRÄTT
Avdelning 4

DOM
2022-05-27
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
T 8205-21

PARTER

Kärande

Advokatfirman Lars-Erik Olsson AB, 556282-0083
Kungsgatan 38 – 40, 411 19 Göteborg

Ställföreträdare: Lars-Erik Olsson
Adress som ovan

Svarande

Länsförsäkringar Göteborg Och Bohus Län, 558500-8039
Lilla Bommen 8, 404 84 Göteborg

Ombud: Försäkringsjurist Sara-Johanna Strömgren
Länsförsäkringar AB (publ), Sakförsäkringsjuridik
106 50 Stockholm

DOMSLUT

1. Käromålet ogillas.
2. Advokatfirman Lars-Erik Olsson AB ska ersätta Länsförsäkringar Göteborg Och Bohus Läns rättegångskostnader med 90 100 kr, varav 90 000 kr avser ombudsarvode, jämte ränta enligt lag.

Dok.Id 2458101

Postadress

404 83 Göteborg

Besöksadress

Ullevigatan 15

Telefon

031-743 60 04

E-post: avdelning4tgg@dom.se

www.goteborgstingsratt.domstol.se

Telefax

Expeditionstid

måndag – fredag

08:00–16:00

BAKGRUND

Twisten har sin bakgrund i målet T 544-19 vid Uddevalla Tingsrätt, som avgjordes genom dom den 8 mars 2021. Käranden i målet var Rolf Jacobson. Han företrädde under del av domstolsprocessen av Lars-Erik Olsson vid advokatfirman Lars-Erik Olsson AB. Lars-Erik Olsson avträdde som ombud innan huvudförhandlingen i målet. Rolf Jacobson hade beviljats rättsskydd ur sin försäkring hos Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän ("Länsförsäkringar"). Enligt försäkringsvillkoren ersätter försäkringen ombudsarvode och omkostnader upp till 240 000 kr förutsatt att kostnaderna varit nödvändiga och skäliga. Utbetalningar för ombudsarvode ska enligt försäkringsvillkoren ske direkt till ombudet.

Lars-Erik Olsson begärde ersättning ur försäkringen med bland annat 118 timmar för sitt arbete. Länsförsäkringar har betalat ut ersättning för 70 timmars arbete, det vill säga 48 timmar lägre än vad Lars-Erik Olsson begärde. Övriga kostnader som Lars-Erik Olsson begärde ersättning för har utbetalats.

Det är ostridigt att Lars-Erik Olsson lagt ned det arbete som det begärts ersättning för och att detta arbete fördelat sig enligt följande.

- 52 timmar avseende arbete med stämningsansökan, genomgång av svaromål, upprättande av nio yttranden, genomgång av motpartens yttranden, beslut från tingsrätten mm,
- 22 timmar avseende sammanträden med klienten och dennes son,
- 10 timmar avseende telefonkontakter med advokater, revisor och vittnen,
- 20 timmar avseende övriga frågor som rättsanalyser, genomgång av rättsfall och övrigt,
- 15 timmar avseende genomgång av mejl och svar, samt brevväxling, och
- 10 timmar avseende "Övrigt odefinierat".

Sammanställningen avser totalt 129 timmar, men Lars-Erik Olsson har endast begärt ersättning för 118 timmar av dessa.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Lars-Erik Olsson har yrkat att Länsförsäkringar ska betala 68 800 kr jämte ränta, enligt 4 och 6 §§ räntelagen från den 18 oktober 2020 till dess betalning sker.

Länsförsäkringar har bestritt yrkandet. Inget belopp har vitsordats som skäligt i och för sig. Länsförsäkringar har vitsordat sättet att beräkna yrkad ränta.

Parterna har begärt ersättning för rättegångskostnader.

GRUND FÖR TALAN

Lars-Erik Olsson

Den bakomliggande rättstvisten i målet T 544-19 vid Uddevalla tingsrätt rör tre gåvobrev som upprättats vid olika tillfällen och bevittnats på olika sätt, bland annat när Rolf Jacobson befunnit sig i USA. Rolf Jacobson gjorde i målet även gällande att gåvobreven avseende en fastighet på Karingön var upprättat för skens skull. Till saken hör att det pågick en uppslitande bodelning/äktenskapsskillnad samtidigt som de berörda parterna befann sig både i Sverige och USA i olika omgångar. Vidare låg i botten konfliktfyllda relationer mellan familjemedlemmarna vilket ytterligare försvårade arbetet med tvisten.

Rolf Jacobson sökte kontakt med Lars-Erik Olsson för att få hjälp med att återfå fastigheten på Karingön. Sett till bakomliggande omständigheter var detta ett omfattande uppdrag som innebar överväganden av det lämpligaste tillvägagångssättet att angripa frågan rättsligt. Rolf Jacobson som klient var väldigt angelägen om att bistå Lars-Erik Olsson med material och han överöste Lars-Erik Olsson med e-postmeddelanden och telefonsamtal. Mycket av materialet befanns inte vara relevant, vilket dels innebar en omfattande tidsåtgång åt kommunikering och sammanträden med Rolf Jacobsen, dels ett omfattande arbete med att utsortera material. Rolf Jacobsen insisterade vidare på att mycket materialet skulle lämnas in till tingsrätten och så länge det inte har varit i strid

med rättegångsbalken eller god advokatsed att inge materialet har det ankommit på Lars-Erik Olsson att rätta sig efter Rolf Jacobsons önskemål. Lars-Erik Olssons primära uppgift är att bistå sin klient.

I målet förekom vidare en omfattande skriftväxling mellan ombuden och med tingsrätten. Under den tid Lars-Erik Olsson var ombud för Rolf Jacobson sattes målet vid två olika tillfällen ut till huvudförhandling vilka båda ställdes in. Till huvudförhandlingen hade 10 personer, parterna inberäknat, åberopats att höras som bevisning.

Lars-Erik Olsson avträdde som ombud ungefär ett år efter att den muntlig förberedelsen genomförts. Han hade då arbetat med målet från början av 2019 till september/oktober 2020. Vid Lars-Erik Olssons avträde hade motpartsombudet i tvisten uppgett arbetad tid om 104 timmar vilket ger en indikation på den tidsåtgång som krävts av ombuden i målet. 118 timmars nedlagt arbete är utifrån detta inte en oproportionerlig tidsåtgång.

Lars-Erik Olsson har även rubricerat tio timmars arbete som ”Övrigt odefinierat”, men inte fakturerat för detta arbete. Den faktiska tidsåtgången avseende utfört men icke debiterat arbete överstiger dessutom dessa tio timmar.

Sammantaget tillbakavisas att det har varit fråga om en tvist av enkel beskaffenhet. Även om de rättsliga grunderna må ha varit avgränsade, krävdes omfattande bevisning för att kunna styrka att i vart fall ett av gåvobreven varit upprättat för skens skull. Det arbete som Lars-Erik Olsson har utfört har varit såväl skäligt som nödvändigt, varför han har rätt till hela det begärda beloppet.

Länsförsäkringar

Försäkringen ersätter inte nödvändigtvis samtliga ombudskostnader, utan det fordras att kostnaderna varit såväl nödvändiga som skäliga. Frågan om vilka kostnader som varit nödvändiga och skäliga ska bedömas med hänsyn till målets beskaffenhet och ombudets omsorg och skicklighet. Länsförsäkringar har utgett ersättning motsvarande

70 timmars arbete, vilket motsvarar nödvändiga och skäligen kostnader i den aktuella tvisten. Den ytterligare ersättning som begärts av Lars-Erik Olsson utgör varken nödvändiga eller skäligen kostnader i tvisten.

Tvisten rörde återgång av fastighet/ogiltigförklarande av gåva. Rolf Jacobson påstod att gåvobrevet upprättats för skens skull och att gåvan därför är ogiltig. Motparten gjorde gällande att gåvobrevet varit äkta och gåvan giltig. Partens inställning klargjordes redan i samband med svaromålet. Sakomständigheterna i tvisten var till stora delar ostridiga och förändrades inte under målets handläggning – i vart fall inte efter det att muntlig förberedelse hållits i målet. Målet var således redan väl förberett för huvudförhandling efter den muntliga förberedelsen och parterna hade endast att inkomma med slutlig bevisuppgift utöver att Rolf Jacobson förelades att inkomma med ett mindre förtydligande. Trots det har Lars-Erik Olsson efter den muntliga förberedelsen inkommit med sju yttranden utan att tillföra några nya omständigheter av relevans i målet. Omständigheterna avseende tvisten har således varken varit av särskilt omfattande karaktär eller förändrats under målets handläggning. Det har heller inte förekommit komplicerade rättsliga frågor eller omfattande muntlig och/eller skriftlig bevisning.

Lars-Erik Olsson avträdde som ombud för Rolf Jacobson före huvudförhandlingen. De nedlagda timmarna avser därmed inte förberedelse för och genomförande av huvudförhandlingen. Det är därmed inte möjligt att använda motpartsombudets kostnadsräkning som en måttstock på vad som utgör skälig ersättning i målet. Därtill kommer att Rolf Jacobson, sedan det att Lars-Erik Olsson avträtt som ombud, har inkommit med elva yttranden jämte 27 bilagor. Detta har föranlett arbete för motpartsombudet som har behövt läsa och ta del av detta, och har för sin huvudmans del gett in minst sju skrivelser till följd härav.

Lars-Erik Olsson gav i tvisten in nio yttranden, utöver stämningsansökan, vilket framstår som ovanligt många. Därutöver har Lars-Erik Olsson lagt ned 22 timmar på sammanträden med klienten. Utöver sammanträden har det även förevarit omfattande mejl-

korrespondens mellan Lars-Erik Olsson och dennes klient och väldigt många telefonsamtal. Länsförsäkringar får uppfattningen att många av de sammanträden, samtal och delar av den mejlkorrespondens som förevarit har rört andra angelägenheter än gåvobrevet av fastigheten på Käringön. Vidare förefaller, vad gäller genomgång av rättsfall och rättsanalyser, 20 timmar vara i överkant mot bakgrund av tvistens karaktär.

Flera åtgärder har inte resulterat i mervärde för försäkringstagaren eller drivit tvisten framåt. Att odsla tid på åtgärder som inte driver målet framåt eller som inte ger någon nytta gör att advokatens omsorg och skicklighet kan ifrågasättas. Även om det finns klienter som är mer krävande på så vis att de vill diskutera och stämma av allehanda frågor åligger det advokaten att begränsa arbetet till endast sådant som är nödvändigt och skäligt motiverat för att tillvara ta klientens intresse i tvisten. Något annat ersätts inte enligt rättsskyddsförsäkringen utan får ersättas av klienten själv.

DOMSKÄL

Utgångspunkten för prövningen är de aktuella försäkringsvillkoren enligt vilka kostnader som varit nödvändiga och skäliga ska ersättas. När det gäller ombudsarvode och omkostnader ersätts skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen fastställer vid ersättning till rättshjälpsbiträde enligt rättshjälpslagen.

Grundtanken med försäkringar är att skydda enskilda personer och företag mot oförutsedda händelser. Skyddet uppnås genom att sprida risker över en större grupp och över tid. Försäkringar bygger därför på en organiserad samverkan av ett kollektiv, som vill skydda sig mot likartade risker. I försäkringskollektivets intresse ska försäkringsgivaren se till att varje medlem i kollektivet får just det skydd som motsvarar erlagd premie - varken mer eller mindre. Någon ersättning ska inte lämnas för uppkomna kostnader som enligt avtalet faller utanför försäkringsskyddet. I försäkringskollektivets intresse ankommer det inte på försäkringsbolaget att i enskilda fall utbetala ersättning som inte följer av försäkringsvillkoren. Försäkringstekniska synpunkter spelar på detta sätt en viktig roll för försäkringens avgränsning.

Regleringen i försäkringsvillkoren har, avseende kostnaden för ombudsarvode, en likartad utformning som regleringen i 18 kap. 8 § rättegångsbalken. Av bestämmelsen följer att ersättningens skälighet ska bedömas med hänsyn till bland annat målets beskaffenhet och omfattning samt till den omsorg och skicklighet med vilken arbetet har utförts (jfr NJA 1997 s. 854).

Utgångspunkten för bedömningen av vad som varit skäliga kostnader är karaktären av den rättsliga angelägenhet som de är hänförliga till. Samtidigt finns det andra faktorer som påverkar vilket arbete ett ombud behöver lägga ned, exempelvis motpartens processföring. En talan kan även vara förenad med utmaningar när det gäller att ta fram bevisning för det som påstås, vilket också kan ge upphov till arbetskostnader. För att bedöma kostnadernas skälighet måste samtliga relevanta framförda omständigheter beaktas.

Den ersättningsgrundande tvisten har avgjorts i en annan process i annan domstol. Tingsrätten har ingen vidare kunskap om eller insikt i tvisten utöver vad parterna presenterat och lagt fram. Eftersom det är advokatfirman som begär ersättning är det de som har att visa att skälig ersättning uppgår till begärt belopp och därmed överstiger den av försäkringsbolaget redan utbetalade ersättningen.

Avseende den rättsliga angelägenheten kan konstateras att tvisten inleddes i februari 2019 och rörde återgång av fastighet/ogiltigförklarande av gåva. Tvistefrågan utgjordes av huruvida gåvobrev upprättats för skens skull eller inte. Det har således varit fråga om en avgränsad rättsfråga. Den muntliga förberedelsen genomfördes den 13 augusti 2019 och omständigheterna förefaller därefter varit väl klarlagda. Av vad som framgår av Uddevalla tingsrätts dagboksblad har Rolf Jacobson genom Lars-Erik Olsson trots det inkommit med sju yttranden efter den muntliga förberedelsen innan Lars-Erik Olsson den 14 september 2020 avträdde som ombud för Rolf Jacobson. Av det som lagts fram avseende dessa yttranden kan inga nya relevanta omständigheter konstateras. Den senare domens utformning talar också för att inget relevant tillförts målet

efter den muntliga förberedelsen utan Rolf Jacobsons talan så som den formulerats i domen bygger i allt väsentligt på samma omständigheter som gjordes gällande vid den muntliga förberedelsen drygt ett och halvt år tidigare. Härvid ska även beaktas att den först planerade huvudförhandlingen ställdes in på begäran av Rolf Jacobson.

Lars-Erik Olsson har gjort gällande att Rolf Jacobson varit en krävande klient såtillvida att han dels skickat osedvanligt många e-postmeddelanden och begärt fler sammanträden än normalt, dels att han i flera fall insisterat på att Lars-Erik Olsson ska ge in diverse handlingar till tingsrätten. Lars-Erik Olsson har vidare uppgett att det ålegat honom, såvida det inte stridit mot rättegångsbalken eller god advokatsed, att vidta de åtgärder som hans klient begärt. Det kan i denna del konstateras att även om huvudmannens agerande kan påverka den tid som behöver läggas ned finns det begränsningar i vilken mån det berättigar ersättning ur försäkringen om åtgärderna inte varit skäligen att vidta. Det förefaller som högst tveksamt i vilken utsträckning flera av åtgärderna varit skäligen att vidta. Detta påverkar naturligtvis inte att Rolf Jacobson kan vara skyldig att ersätta advokatfirman för detta arbete utan endast frågan om ersättning ska utgå ur försäkringen.

Vid en sammanvägd bedömning av vad som framkommit avseende målets omfattning och karaktär, tillsammans med omständigheten att Lars-Erik Olsson varit ombud under endast delar av domstolsprocessen kan advokatfirman inte ansetts visat att skälig ersättning överstiger den ur rättsskyddsförsäkringen redan utbetalade ersättningen. Kärö-målet ska därför ogillas.

Rättegångskostnaderna

Mot bakgrund av utgången i målet ska advokatfirman Lars-Erik Olsson AB ersätta Länsförsäkringar för deras rättegångskostnader.

Advokatfirman har vitsordat hälften av det begärda beloppet. Överskjutande belopp har överlämnats till rätten att pröva skäligheten av.

Länsförsäkringar har begärt ersättning med 115 600 kr, varav 115 500 kr avser ombudsarvode. Tvisten har avsett en begränsad frågeställning. Parternas ståndpunkter och angivna omständigheter har varit klara tidigt i processen. Med beaktande härav och målets beskaffenhet och omfattning i övrigt får Länsförsäkringar anses tillgodosedda med skäliga 90 100 kr, varav 90 000 kr avser ombudsarvode.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 1](#) (TR-02)

Överklagande ska ha kommit in till tingsrätten senast den 17 juni 2022 och ställas till Hovrätten för Västra Sverige. Prövningstillstånd krävs.

Jon Holgersson

Hur man överklagar

Dom i tvistemål, tingsrätt

TR-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandet har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Det är inte säkert att du kan lägga fram nya bevis. Vill du göra det ska du förklara varför du inte lagt fram bevisen tidigare.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att motparten ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.